

CONSILIUL SUPERIOR AL MAGISTRATURII
JUDECĂTORIA CHIȘINĂU
Sediul Centru

mun. Chișinău, bul. Ștefan cel Mare și Sfânt, 162

CONSILIUL SUPERIOR AL MAGISTRATURII JUDECĂTORIA CHIȘINĂU SEDIUL CENTRU
leșire Nr. <u>20</u>
" <u>05</u> " " <u>01</u> " 20 <u>18</u>

Curtea Constituțională a Republicii Moldova
mun. Chișinău, str. Alexandru Lăpușneanu 28

Prin prezenta, la data de 22 decembrie 2017 în procedura Judecătoriei Chișinău (sediul Centru) a parvenit demersul procurorului în Procuratura pentru Combaterea Criminalității Organizate și Cauze Speciale – Roșior Vitalie cu privire la prelungirea măsurii preventive "arestarea preventivă" în privința învinutului Cojocari Alexandru. Conform programei PIGD demersul a fost repartizat spre examinare la data de 22 decembrie 2017 judecătorului Judecătoriei Centru (sediul Centru), Tizu Svetlana.

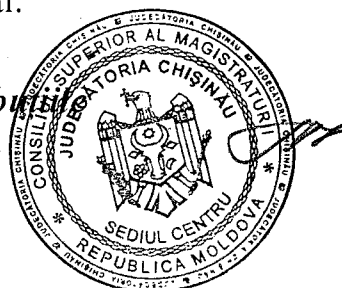
Astfel, în adresa dumneavoastră la sesizarea avocatului, Igor Chiriac privind ridicare excepției de neconstituționalitate în privința învinutului Cojocari Alexandru, se expediază încheierea nr. 16-1960/2017 din data de 27 decembrie 2017.

În caz că pentru examinare va fi necesar dosarul penal, acesta la solicitare va fi expediat în adresa dumneavoastră.

Anexă :

- 1) Încheierea nr. 16-1960/2017 din 27 decembrie 2017 al Judecătoriei Chișinău (sediul Centru).
- 2) Sesizarea în original.
- 3) Copia demersului procurorului în Procuratura pentru Combaterea Criminalității Organizate și Cauze Speciale – Roșior Vitalie din 22 decembrie 2017, cu privire la prelungirea măsurii preventive "arestarea preventivă" în privința învinutului Cojocari Alexandru.
- 4) Copia procesului-verbal.

Judecătorul desemnat cu atribuții
Judecătorului de instrucție

Svetlana Tizu

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ A REPUBLICII MOLDOVA
INTRARE NR. <u>49</u>
<u>12</u> ianuarie 20 <u>18</u>

Procuratura Republicii Moldova
**Procuratura pentru Combaterea Criminalității
Organizate și Cauze Speciale**

Republica Moldova, MD 2001, mun. Chișinău, bd. Ștefan cel Mare și Sfânt, 73, tel. 0(22) 275195

22.12.2017 nr. 16-842/16

Jucătorului de instrucție al
Judecătoriei Chișinău (sediul Centru)

1415 16-1960
22 12 17

DEMERS

**privind prelungirea măsurii preventive arestarea preventivă
în privința învinutului Cojocari Alexandru Grigorii**

Prezentul demers se transmite împreună cu materialele preliminare ale cauzei penale nr. 2017869146 și se solicită ca, în baza art. 176 alin. (1), art. 177 alin. (2), art. 185 și art. 186 din Codul de procedură penală, să fie emisă încheierea privind prelungirea măsurii preventive arestarea preventivă pentru o perioadă de 30 zile în privința învinutului **Cojocari Alexandru Grigorii**, născut la 19.03.1970, număr de identitate 0961411541165, cetățean al Republicii Moldova, originar din r-nul Strășeni, s. Voinova, domiciliat în mun. Chișinău, str. Independenței, 10/1, ap. 8, studii medii incomplete, supus militar, căsătorit, fără persoane la întreținere, neangajat în câmpul muncii, fără antecedente penale, urmând a fi luate în considerație următoarele condiții și circumstanțe care justifică aplicarea acestei măsuri preventive:

1. Fapta incriminată:

La 01.10.2017 Cojocari Alexandru Grigorii a fost pus sub învinuire, incriminându-i comiterea infracțiunii prevăzute de art. 46 și art. 248 al. (5) lit. b) și d) din Codul penal;

Circumstanțele de fapt:

Cojocari Alexandru Grigorii a comis infracțiunea de contrabandă în următoarele circumstanțe:

În perioada anului 2017, Cojocari Alexandru Grigorii, împreună și prin înțelegere prealabilă cu Spian Alexandru Ion, Bocan Mihail Vasile, Popînin Igor Vladimir, Pungă Vitalie Victor, Bolandău Ivan Danil, Bolandău Nicolai Vladimir, precum și cu alte persoane la moment nestabilite de organul de urmărire penală, urmărind scopul trecerii peste frontiera vamală a Republicii Moldova a mărfurilor prin contrabandă, au constituit în acest sens un grup criminal organizat, acționând coordonat și împărțind rolurile între ei, implementând o schemă de introducere pe teritoriul Republicii Moldova din Ucraina prin regiunea transnistreană a Republicii Moldova, eludând controlul vamal, a mărfurilor de larg consum în proporții deosebit de mari, destinate comercializării ulterioare pe teritoriul țării.

Astfel, în scopul realizării planului infracțional comun, în perioada 28 – 30.09.2017, Cojocari Alexandru Grigorii, împreună și prin înțelegere prealabilă cu Spian Alexandru Ion, Bocan Mihail Vasile, Popînin Igor Vladimir, Pungă Vitalie Victor, Bolandău Ivan Danil, Bolandău Nicolai Vladimir, precum și cu alte persoane la moment nestabilite de organul de urmărire penală, prin eludarea controlului vamal, au introdus pe teritoriul Republicii Moldova mărfuri de larg consum în proporții deosebit de mari procurate din Ucraina, care au fost transportate și escortate din regiunea transnistreană pe drumurile de ocolire ale posturilor vamale interne de control, cu ajutorul mijloacelor de transport de model „Mercedes Vito”, cu numerele de înmatriculare HUW 665, „Opel Vectra”, cu numerele de înmatriculare SVAO

157, „Volkswagen Sharan”, cu numerele de înmatriculare ANAP 387 și „Volkswagen Touran”, cu numerele de înmatriculare RTJ 548, mărfurile fiind aduse pentru păstrare și distribuirea ulterioară spre comercializare în depozitul amplasat în mun. Chișinău, str. Cărbunari, 15/1, care este utilizat de către cet. Spian Alexandru pentru depozitarea mărfurilor introduse prin contrabandă.

Astfel, Cojocari Alexandru Grigorii, acționând cu intenție în cadrul grupului criminal organizat creat în acest scop, a comis trecerea peste frontiera vamală a Republicii Moldova a mărfurilor, eludându-se controlul vamal, de două sau mai multe persoane, în proporții deosebit de mari, infracțiune prevăzută de art. 46 și art. 248 al. (5) lit. b) și d) din Codul penal.

2. Normele legale privind rezonabilitatea motivelor de învinuire.

Art. 175 alin. (3) pct. 11), 176, 185, 186 CPP

Circumstanțe concrete ce stau la baza motivelor rezonabile de învinuire:

Cojocari Alexandru Grigorii a fost pus sub învinuire la 01.10.2017, fiindu-i incriminată comiterea infracțiunii prevăzute de art. 46, art. 248 al. (5) lit. b) și d) din Codul penal, care, în conformitate cu prevederile art. 16 din Codul penal, este calificată drept una gravă și prevede o pedeapsă cu închisoarea pe un termen mai mare de un an. Respectiv, infracțiunea de săvârșirea căreia este învinuit Cojocari Alexandru Grigorii cade sub incidența prevederilor art. 176 alin. (2) din Codul de procedură penală, fiind posibilă aplicarea măsurii preventive arestarea preventivă.

La fel, în privința învinuitului există anumite probe verosimile de comitere a infracțiunii imputate, condiție obligatorie prevăzută de art. 176 din Codul de procedură penală. Caracterul verosimil al învinuirii se probează prin următoarele circumstanțe de fapt constatate, și anume: procesele-verbale de efectuare a perchezițiilor, rezultatele măsurilor speciale de investigații etc.

Conform Hotărârii CEDO din 06.11.2007 (Stepuleac c. Moldovei), „Existența unei suspiciuni rezonabile presupune existența faptelor ori a informațiilor care ar convinge un observator obiectiv că persoana vizată ar fi putut comite infracțiunea. Ceea ce poate fi considerat ca fiind „rezonabil” va depinde de toate circumstanțele...”.

În contextul celor menționate, consider că în cazul de față faptele constatate și probele acumulate trezesc o suspiciune rezonabilă privind comiterea infracțiunii de către Cojocari Alexandru Grigorii.

3. Condițiile legale privind seriozitatea motivelor că învinuitul se poate eschiva de la urmărirea penală și poate împiedica stabilirea adevărului.

Art. 175 alin. (2) și 176 alin. (1), 185 CPP.

Argumente concrete privind seriozitatea motivelor că învinuitul se poate eschiva de la urmărirea penală și poate împiedica stabilirea adevărului:

Organul de urmărire penală consideră că ar exista premise rezonabile de a presupune că învinuitul ar putea să se ascundă de organul de urmărire penală și să influențeze mersul urmăririi penale în vederea tergiversării și examinării injuste a cazului. În acest sens urmează a fi luat în considerație faptul că activitatea desfășurată de învinuții a purtat un caracter clandestin, iar urmărirea penală este la o etapă incipientă, aceștia fiind reținuți în momentul în care au depozitat mărfurile aduse prin contrabandă, astfel încât urmează a fi identificați alți complici la comiterea infracțiunii, alte posibile locuri de depozitare și de realizare a mărfurilor introduse prin contrabandă, precum alte probe care ar confirma modul în care au acționat învinuții.

Infracțiunea de care este învinuit Cojocari Alexandru Grigorii se consideră drept una gravă, fapt care duce la concluzia că învinuitul ar putea întreprinde toate măsurile pentru a

4

157, „Volkswagen Sharan”, cu numerele de înmatriculare ANAP 387 și „Volkswagen Touran”, cu numerele de înmatriculare RTJ 548, mărfurile fiind aduse pentru păstrare și distribuirea ulterioară spre comercializare în depozitul amplasat în mun. Chișinău, str. Cărbunari, 15/1, care este utilizat de către cet. Spian Alexandru pentru depozitarea mărfurilor introduse prin contrabandă.

Astfel, Cojocari Alexandru Grigorii, acționând cu intenție în cadrul grupului criminal organizat creat în acest scop, a comis trecerea peste frontiera vamală a Republicii Moldova a mărfurilor, eludându-se controlul vamal, de două sau mai multe persoane, în proporții deosebit de mari, infracțiune prevăzută de art. 46 și art. 248 al. (5) lit. b) și d) din Codul penal.

2. Normele legale privind rezonabilitatea motivelor de învinuire.

Art. 175 alin. (3) pct. 11), 176, 185, 186 CPP

Circumstanțe concrete ce stau la baza motivelor rezonabile de învinuire:

Cojocari Alexandru Grigorii a fost pus sub învinuire la 01.10.2017, fiindu-i incriminată comiterea infracțiunii prevăzute de art. 46, art. 248 al. (5) lit. b) și d) din Codul penal, care, în conformitate cu prevederile art. 16 din Codul penal, este calificată drept una gravă și prevede o pedeapsă cu închisoarea pe un termen mai mare de un an. Respectiv, infracțiunea de săvârșirea căreia este învinuit Cojocari Alexandru Grigorii cade sub incidența prevederilor art. 176 alin. (2) din Codul de procedură penală, fiind posibilă aplicarea măsurii preventive arestarea preventivă.

La fel, în privința învinuitului există anumite probe verosimile de comitere a infracțiunii imputate, condiție obligatorie prevăzută de art. 176 din Codul de procedură penală. Caracterul verosimil al învinuirii se probează prin următoarele circumstanțe de fapt constatate, și anume: procesele-verbale de efectuare a perchezițiilor, rezultatele măsurilor speciale de investigații etc.

Conform Hotărârii CEDO din 06.11.2007 (Stepuleac c. Moldovei), „Existența unei suspiciuni rezonabile presupune existența faptelor ori a informațiilor care ar convinge un observator obiectiv că persoana vizată ar fi putut comite infracțiunea. Ceea ce poate fi considerat ca fiind „rezonabil” va depinde de toate circumstanțele...”.

În contextul celor menționate, consider că în cazul de față faptele constatate și probele acumulate trezesc o suspiciune rezonabilă privind comiterea infracțiunii de către Cojocari Alexandru Grigorii.

3. Condițiile legale privind seriozitatea motivelor că învinuitul se poate eschiva de la urmărirea penală și poate împiedica stabilirea adevărului.

Art. 175 alin. (2) și 176 alin. (1), 185 CPP.

Argumente concrete privind seriozitatea motivelor că învinuitul se poate eschiva de la urmărirea penală și poate împiedica stabilirea adevărului:

Organul de urmărire penală consideră că ar exista premise rezonabile de a presupune că învinuitul ar putea să se ascundă de organul de urmărire penală și să influențeze mersul urmăririi penale în vederea tergiversării și examinării in juste a cazului. În acest sens urmează a fi luat în considerație faptul că activitatea desfășurată de învinuiți a purtat un caracter clandestin, iar urmărirea penală este la o etapă incipientă, aceștia fiind reținuți în momentul în care au depozitat mărfurile aduse prin contrabandă, astfel încât urmează a fi identificați alți complici la comiterea infracțiunii, alte posibile locuri de depozitare și de realizare a mărfurilor introduse prin contrabandă, precum alte probe care ar confirma modul în care au acționat învinuiții.

Infracțiunea de care este învinuit Cojocari Alexandru Grigorii se consideră drept una gravă, fapt care duce la concluzia că învinuitul ar putea întreprinde toate măsurile pentru a

<p>CABINETUL AVOCATULUI „IGOR CHIRIAC”</p> <p><i>MUN. CHIȘINĂU, STR. AL. PUȘKIN 22 BIR. 509, MD-2012</i> Tel: 079998178, e-mail: igorchiriac@mail.ru</p>		<p>АДВОКАТСКИЙ КАБИНЕТ „IGOR CHIRIAC”</p> <p><i>МУН.КИШИНЭУ, УЛ. АЛ. ПУШКИН 22, КАБ. 509, MD-2012</i> Тел. 079998178 e-mail: igorchiriac@mail.ru</p>
---	---	---

27.12.2017 nr. 128

**Curții Constituționale a
Republicii Moldova**

mun. Chișinău str. A. Lăpușneanu 28,
MD-2004

Curții de Apel Chișinău
str. Teilor 4,

SESIZARE

privind ridicarea excepției de neconstituționalitate

I. AUTORUL SESIZĂRII

Informații cu privire la autorul sesizării:

Numele: Cojocari

Prenumele: Alexandru

Funcția: Asistent personal al Direcției asistență socială sectorul Ciocana.

Adresa: cu viză de domiciliu în mun. Chișinău str. Independenței 10/1 ap. 8,
locuitor al mun. Chișinău, com. Bubuieci str. Victoriei 12, la moment deținut în
penitenciarul nr. 13 din mun. Chișinău.

Informații cu privire la reprezentantul autorului sesizării:

Numele și prenumele reprezentantului: Igor Chiriac

Ocupația reprezentantului: Avocat

Adresa reprezentantului: mun. Chișinău str. Pușkin 22 of. 509, MD 2012

Tel: 079998178

II. OBIECTUL SESIZĂRII:

Prezenta sesizare are ca obiect exercitarea controlului constituționalității a prevederilor:

- articolului 231 din Codul de procedura penală al Republicii Moldova nr. 122-XV din 14 martie 2003 în partea ce ține de omisiunea de a reglementa modalitatea de calculare, când expiră termenele procedurale stabilite pe zile,

- articolului 233 din Codul de procedura penală al Republicii Moldova nr. 122-XV din 14 martie 2003, în măsura în care, în redacția actuală, este interpretat ca fiind aplicabil la calcularea termenului de depunere a demersului de prelungire a arestării preventive.

- art. 308 din Codul de procedura penală al Republicii Moldova nr. 122-XV din 14 martie 2003 în partea ce ține de omisiunea de a reglementa modalitatea de calcul, când expiră termenul limită de depunere a demersului de prelungire a arestării și dacă termenul de minim 5 zile este calculat în zile calendaristice sau zile lucrătoare.

În viziunea autorului prezentei sesizări dispozițiile articolelor 231 și 233, 308 din Codul de procedură penală nu corespund cerințelor de calitate a legii, fiind contrare articolului 23 alin. (2) din Constituție, prin ce se încalcă dreptul fundamental al omului de a-și cunoaște drepturile și îndatoririle.

Articolele din Codul de procedură penală a cărei control de constituționalitate se solicită nu prevăd modalitatea de calcul și în deosebi când expiră termenele procesuale stabilite în zile. Această neclaritate a creat confuzie în calcularea termenului de minim 5 zile până la expirarea termenului de arest în care procurorul este în drept să depună demers privind prelungirea arestului preventiv.

Prevederile articolelor contestate vind în contradicție și cu articolul 25 combinat cu articolul 54 din Constituție. Aplicarea de către autoritățile judiciare a măsurii preventive privative de libertate, constituie o limitare a libertății persoanei prevăzută de art. 25 din Constituție, care trebuie să respecte raportul de proporționalitate între măsura vizată și scopul urmărit prin dispunerea ei. Aplicarea cumulativă a prevederilor articolelor 231 și 233, alineatul (3) al articolului 308 din Codul de procedură penală contravine prevederilor de articolul 25 din Constituție coroborat cu cerința de „legalitate” prevăzută la art. 54 din legea supremă, care presupune că condițiile și procedurile pentru aplicarea privării de libertate sunt, pe măsura posibilității, prevăzute de lege într-un mod clar, astfel încât legea să fie previzibilă în aplicare. Prin reglementarea vagă și neclară expusă de legiuitor în dispoziția art. 231, 233, 308 din Codul de procedură penală în esență afectează dreptul persoanei la libertatea individuală și siguranța persoanei, dreptul la apărare a persoanei prevăzută la art. 26 din Constituție.

III. CIRCUMSTANȚELE LITIGIULUI EXAMINAT DE CĂTRE INSTANȚA DE JUDECATĂ

Pendinte la Curtea de Apel Chișinău se află spre examinare în ordine de recurs dosarul privind prelungirea termenului de menținere în stare de arest a învinuitul Alexandru Cojocari la faza urmăririi penale.

Cojocari Alexandru a fost reținut la data de 30.09.2017 la orele 11.40 fiind învinuit de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 248 al. 5) Cod penal.

Prin încheierea Judecătoriei mun. Chișinău sedul Centru din 02.10.2017 față de Cojocari Alexandru Grigori a fost aplicată măsura preventivă sub formă de arest preventiv pe un termen de 30 zile.

Prin încheierea Judecătoriei mun. Chișinău sediul Centru din 27.10.2017 arestul preventiv față de cet. A. Cojocari a fost prelungit pe termen de 30 zile pînă la 29.11.2017 orele 11.40.

Procurorul cu atribuții de conducere a urmăririi penale pe prezenta cauză penală, a întocmit demersul de prelungire a arestului preventiv față de A. Cojocari la data de 24.11.2017 și l-a depus în cancelaria Judecătoriei mun. Chișinău sediul Centru în aceeași zi la orele 10 și 56 minute. În viziunea apărării demersul de prelungire a arestului preventiv față de A. Cojocari a fost depus cu încălcarea termenului minim de 5 zile pînă la expirarea arestului.

Judecătorul de instrucție al Judecătoriei mun. Chișinău a convocat ședința de judecată la data de 28.11.2017 în care a examinat demersul procurorului din 24.11.2017 privind prelungirea arestului preventiv față de învinuitul Cojocari A. și în aceeași zi a emis încheiere și mandat de prelungire a arestului preventiv față de cet. A. Cojocari pe termen de 30 zile.

Încheierea și mandatul de prelungire a arestului preventiv față de A. Cojocari a fost contestat cu recurs și prin decizia Curții de Apel Chișinău din 11.12.2017 a fost menținută fără modificări încheierea Judecătoriei mun. Chișinău din 28.11.2017 privind prelungirea arestului față de A. Cojocari.

La data de 22.12.2017 Procuratura pentru Combaterea Criminalității Organizate și Cauze Speciale a depus demers de prelungire a arestului preventiv față de A. Cojocari cu un termen de 30 zile. Acest demers a fost depus cu una zi lucrătoare înainte de expirarea termenului de menținere în stare de arest a persoanei.

Deoarece prelungirea anterioară a termenului de menținere în stare de arest a lui A. Cojocari a fost cu încălcarea procedurii, prelungirea ulterioară a acesteia este cu încălcarea legii.

IV. LEGISLAȚIA PERTINENTĂ:

Prevederile relevante ale Constituției (republicată în M.O., 2016, nr. 78, art.140) sunt următoarele:

Articolul 1

Statul Republica Moldova

„[...] (3) Republica Moldova este un stat de drept, democratic, în care demnitatea omului, drepturile și libertățile lui, libera dezvoltare a personalității umane, dreptatea și pluralismul politic reprezintă valori supreme și sînt garantate.”

Articolul 4

Drepturile și libertățile omului

”(1) Dispozițiile constituționale privind drepturile și libertățile omului se interpretează și se aplică în concordanță cu Declarația Universală a Drepturilor Omului, cu pactele și cu celelalte tratate la care Republica Moldova este parte. [...]”

Articolul 23

Dreptul fiecărui om de a-și cunoaște drepturile și îndatoririle

„[...] (2) Statul asigură dreptul fiecărui om de a-și cunoaște drepturile și îndatoririle. În acest scop statul publică și face accesibile toate legile și alte acte normative.”

Articolul 25

Libertatea individuală și siguranța persoanei

”(1) Libertatea individuală și siguranța persoanei sînt inviolabile.

(2) Percheziționarea, reținerea sau arestarea unei persoane sînt permise numai în cazurile și cu procedura prevăzute de lege.

[...]

(4) Arestarea se face în temeiul unui mandat, emis de judecător, pentru o durată de cel mult 30 de zile. Asupra legalității mandatului se poate depune recurs, în condițiile legii, în instanța judecătorească ierarhic superioară. Termenul arestării poate fi prelungit numai de către judecător sau de către instanța judecătorească, în condițiile legii, cel mult pînă la 12 luni.

[...]

(6) Eliberarea celui reținut sau arestat este obligatorie dacă motivele reținerii sau arestării au dispărut.”

Articolul 26

Dreptul la apărare

”(1) Dreptul la apărare este garantat.

(2) Fiecare om are dreptul să reacționeze independent, prin mijloace legitime, la încălcarea drepturilor și libertăților sale.

[...]”

Articolul 54

Restrângerea exercițiului unor drepturi sau al unor libertăți

„(1) În Republica Moldova nu pot fi adoptate legi care ar suprima sau ar diminua drepturile și libertățile fundamentale ale omului și cetățeanului.

(2) Exercițiul drepturilor și libertăților nu poate fi supus altor restrângeri decât celor prevăzute de lege, care corespund normelor unanim recunoscute ale dreptului internațional și sunt necesare în interesele securității naționale, integrității teritoriale, bunăstării economice a țării, ordinii publice, în scopul prevenirii tulburărilor în masă și infracțiunilor, protejării drepturilor, libertăților și demnității altor persoane, împiedicării divulgării informațiilor confidențiale sau garantării autorității și imparțialității justiției.

[...]

(4) Restrângerea trebuie să fie proporțională cu situația care a determinat-o și nu poate atinge existența dreptului sau a libertății.”

Prevederile relevante ale Codului de procedură penală al Republicii Moldova nr. 122-XV din 14 martie 2003 (republicat în M.O., 2012, nr.263-269, art.855) sunt următoarele:

Articolul 186

Termenul ținerii persoanei în stare de arest și prelungirea lui

”[...]

(3) Arestul se dispune pentru un termen de cel mult 30 zile.

(4) Termenul arestului poate fi prelungit doar atunci când alte măsuri preventive neprivative de libertate nu sînt suficiente pentru a înlătura riscurile care justifică aplicarea arestului preventive și și-au păstrat actualitatea condițiile și criteriile stipulate la art. 175, 176 și 185.

(5) Fiecare perioadă cu care se prelungeste arestul preventive se stabilește cu respectarea condițiilor prevăzute la al. (2), dar nu poate depăși termenul de 30 zile.

[...]

(9) Prolungirea termenului de arest preventiv se dispune cu respectarea condițiilor stabilite de prezentul cod pentru aplicarea inițială a măsurii de arest preventiv. Suplimentar, la soluționarea demersului privind prelungirea termenului de arest preventiv, judecătorul de instrucție sau, după caz instanța de judecată are obligația să examineze dacă, pentru înlăturarea riscurilor ce au determinat aplicarea măsurii de arest preventiv, este suficientă aplicarea altor măsuri preventive neprivative de libertate și dacă există sau nu temeiuri relevante și suficiente pentru prelungirea măsurii de arest preventiv. [...]”

Articolul 230

Noțiunea de termene procedurale și consecințele nerespectării lor

”(1) Termene în procesul penal sînt intervale de timp în cadrul cărora sau după expirarea cărora pot fi efectuate acțiuni procesuale conform prevederilor prezentului cod.

(2) În cazul în care pentru exercitarea unui drept procesual este prevăzut un anumit termen, nerespectarea acestuia impune pierderea dreptului procesual și nulitatea actului efectuat peste termen.

(3) Dacă o măsură procesuală nu poate fi luată decît pe un termen prevăzut de lege, expirarea acestuia impune încetarea efectului acestei măsuri.”

Articolul 231

Calcularea termenelor procedurale

”(1) Termenele stabilite de prezentul cod se calculează pe ore, zile, luni și ani.

(2) La calcularea termenelor procedurale se pornește de la ora, ziua, luna și anul indicate în actul care a provocat curgerea termenului, afară de cazurile în care legea dispune altfel.

(3) La calcularea termenelor pe ore sau pe zile nu se ia în calcul ora sau ziua de la care începe să curgă termenul, nici ora sau ziua în care acesta se împlinește.

10

(4) Termenele calculate pe luni sau pe ani expiră la sfârșitul zilei respective a ultimei luni sau la sfârșitul zilei și lunii respective din ultimul an. Dacă această zi cade într-o lună ce nu are zi corespunzătoare, termenul expiră în ultima zi a acestei luni.

(5) Dacă ultima zi a unui termen cade într-o zi nelucrătoare, termenul expiră la sfârșitul primei zile lucrătoare care urmează.”

Articolul 232

Acte considerate ca făcute în termen

”(1) Actul depus în cadrul termenului prevăzut de lege la administrația locului de detenție, la unitatea militară, la administrația instituției medicale sau la oficiul poștal prin scrisoare recomandată este considerat ca făcut în termen. Înregistrarea sau confirmarea făcută de către administrația locului de detenție, a unității militare sau a instituției medicale pe actul depus, precum și recipisa oficiului poștal despre actul primit pe actul depus, servesc drept dovadă a datei depunerii actului.

(2) Cu excepția termenului prevăzut pentru căile de atac, actul efectuat de procuror se consideră ca depus în termen dacă data la care a fost trecut în registrul de ieșire a actelor se încadrează în termenul cerut de lege pentru efectuarea actului.”

Articolul 233. Calcularea termenelor în cazul măsurilor preventive

”În calcularea termenelor privind măsurile preventive, ora sau ziua de la care începe și la care se sfârșește termenul intră în durata acestora.”

Articolul 308

Examinarea demersurilor privind aplicarea față de învinuit a arestării preventive, arestării la domiciliu sau prelungirea duratei arestării învinuitului

”[...] (3) Demersul de arestare se depune la judecătorul de instrucție cu cel puțin 24 de ore pînă la expirarea termenului de reținere, iar în cazul minorului – cu cel puțin 5 ore pînă la expirarea termenului de reținere. Demersul de prelungire a arestării se depune cu cel puțin 5 zile pînă la expirarea termenului de arestare. În caz de nerespectare a acestor termene, judecătorul de instrucție, fără a convoca ședința, printr-o încheiere motivată, respinge demersul. [...]”

Prevederile relevante ale Declarației Universale a Drepturilor Omului (adoptată la 10 decembrie 1948, la New York, la care Republica Moldova a aderat prin Hotărârea Parlamentului nr. 217-XII din 28 iulie 1990) sunt următoarele:

Articolul 3

„Orice ființă umană are dreptul la viață, la libertate și la securitatea persoanei sale”

Articolul 9

„Nimeni nu trebuie să fie arestat, deținut sau exilat în mod arbitrar.”

Prevederile relevante ale Pactului internațional cu privire la drepturile civile și politice (adoptat la 16 decembrie 1966, la New York și ratificat de

//

**Republica Moldova la 28 iulie 1990, prin Hotărârea Parlamentului nr. 217- XII)
sunt următoarele:**

Articolul 9

„1. Orice individ are dreptul la libertatea și la securitatea persoanei sale. Nimeni nu poate fi arestat sau deținut în mod arbitrar. Nimeni nu poate fi privat de libertatea sa decât pentru motive legale și în conformitate cu procedura prevăzută de lege.

2. Orice individ arestat va fi informat, în momentul arestării sale, despre motivele acestei arestări și va fi înștiințat, în cel mai scurt timp, de orice învinuiri care i se aduc.

3. Orice individ arestat sau deținut pentru comiterea unei infracțiuni penale va fi adus, în termenul cel mai scurt, în fața unui judecător sau a unei alte autorități împuternicite prin lege să exercite funcțiuni judiciare și va trebui să fie judecat într-un interval rezonabil sau să fie eliberat. Detențiunea persoanelor care urmează a fi trimise în judecată nu trebuie să constituie regulă, dar punerea în libertate poate fi subordonată unor garanții asigurând înfățișarea lor la ședințele de judecată, pentru toate celelalte acte de procedură și, dacă este cazul, pentru executarea hotărârii.

4. Oricine a fost privat de libertate prin arestare sau detențiune are dreptul de a introduce o plângere în fața unui tribunal, pentru ca acesta să hotărască neîntârziat asupra legalității detențiunii sale și să ordone eliberarea sa, dacă detențiunea este ilegală.

5. Orice individ care a fost victima unei arestări sau detențiuni ilegale are drept la o despăgubire.”

Prevederile relevante ale Convenției europene pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, amendată prin protocoalele adiționale la această Convenție (încheiată la Roma la 4 noiembrie 1950 și ratificată de Republica Moldova prin Hotărârea Parlamentului nr. 1298-XIII din 24 iulie 1997), sunt următoarele:

Articolul 5

Dreptul la libertate și la siguranță

”1. Orice persoană are dreptul la libertate și la siguranță. Nimeni nu poate fi lipsit de libertatea sa, cu excepția următoarelor cazuri și potrivit căilor legale :

[...]

c. dacă a fost arestat sau reținut în vederea aducerii sale în fața autorității judiciare competente, atunci când există motive verosimile de a se bănuși că a săvârșit o infracțiune sau când există motive temeinice ale necesității de a-l împiedica să săvârșească o infracțiune sau să fugă după săvârșirea acesteia ;

[...]

2. Orice persoană arestată trebuie să fie informată, în cel mai scurt termen și într-o limbă pe care o înțelege, asupra motivelor arestării sale și asupra oricărei acuzații aduse împotriva sa.

3. Orice persoană arestată sau deținută în condițiile prevăzute de paragraful 1 lit. c) din prezentul articol trebuie adusă de îndată înaintea unui judecător sau a altui magistrat împuternicit prin lege cu exercitarea atribuțiilor judiciare și are dreptul de a fi judecată într-un termen rezonabil sau eliberată în cursul procedurii. Punerea în

libertate poate fi subordonată unei garanții care să asigure prezentarea persoanei în cauză la audiere.

[...]"

ARTICOLUL 6

Dreptul la un proces echitabil

1. Orice persoană are dreptul la judecarea cauzei sale în mod echitabil, în mod public și în termen rezonabil, de către o instanță independentă și imparțială, instituită de lege, care va hotărî fie asupra încălcării drepturilor și obligațiilor sale cu caracter civil, fie asupra temeiniciei oricărei acuzații în materie penală îndreptate împotriva sa. Hotărârea trebuie să fie pronunțată în mod public, dar accesul în sala de ședință poate fi interzis presei și publicului pe întreaga durată a procesului sau a unei părți a acestuia, în interesul moralității, al ordinii publice ori al securității naționale într-o societate democratică, atunci când interesele minorilor sau protecția vieții private a părților la proces o impun, sau în măsura considerată absolut necesară de către instanță când, în împrejurări speciale, publicitatea ar fi de natură să aducă atingere intereselor justiției.

2. Orice persoană acuzată de o infracțiune este prezumată nevinovată până ce vinovăția sa va fi legal stabilită.

3. Orice acuzat are, mai ales, dreptul :

a. să fie informat, în termenul cel mai scurt, într-o limbă pe care o înțelege și în mod amănunțit, despre natura și cauza acuzației aduse împotriva sa ;

b. să dispună de timpul și de înlesnirile necesare pregătirii apărării sale ;

[...]"

Prevederile relevante ale Legii nr.317-XIII din 13 decembrie 1994 cu privire la Curtea Constituțională (M.O., 1995, nr. 8, art. 86) sunt următoarele:

Articolul 4

Atribuțiile

„(1) Curtea Constituțională:

a) exercită la sesizare controlul constituționalității legilor, regulamentelor și hotărârilor Parlamentului, a decretelor Președintelui Republicii Moldova, a hotărârilor și dispozițiilor Guvernului, precum și a tratatelor internaționale la care Republica Moldova este parte;

[...]

(2) Competența Curții Constituționale este prevăzută de Constituție și nu poate fi contestată de nici o autoritate publică.”

Prevederile relevante ale Codului jurisdicției constituționale nr. 502- XIII din 16 iunie 1995 (M.O., 1995, nr. 53-54, art. 597) sunt următoarele:

Articolul 2

Autoritatea de jurisdicție constituțională

„(1) Unica autoritate de jurisdicție constituțională în Republica Moldova este Curtea Constituțională.

(2) Curtea Constituțională garantează supremația Constituției, asigură realizarea principiului separării puterii de stat în putere legislativă, putere executivă și putere judecătorească, garantează responsabilitatea statului față de cetățean și a cetățeanului față de stat.”

Articolul 4

Competența în materie a Curții Constituționale

„(1) În exercitarea jurisdicției constituționale, Curtea Constituțională:

a) efectuează, la sesizare, controlul constituționalității legilor și hotărârilor Parlamentului, decretelor Președintelui Republicii Moldova, hotărârilor și ordonanțelor Guvernului, precum și a tratatelor internaționale la care Republica Moldova este parte; [...]

(2) Se supun controlului constituționalității numai actele normative adoptate după intrarea în vigoare a Constituției Republicii Moldova – 27 august 1994.

(3) Curtea Constituțională examinează în exclusivitate chestiuni de drept.”

Articolul 7

Prezumția constituționalității actelor normative

„Orice act normativ, precum și orice tratat internațional la care Republica Moldova este parte; se consideră constituțional până când neconstituționalitatea lui va fi dovedită în procesul jurisdicției constituționale, cu asigurarea tuturor garanțiilor prevăzute de prezentul cod.”

Prevederi relevante ale Hotărârii Curții Constituționale nr. 2 din 09.02.2016 pentru interpretarea articolului 135 alin. (1) lit. a) și g) din Constituția Republicii Moldova sunt următoarele:

”63. Curtea subliniază că dreptul la un proces echitabil presupune *eo ipso* prezumția de conformitate a actelor normative interpretate și aplicate de instanța judecătorească în actul de înfăptuire a justiției cu normele constituționale și legislația internațională.”

”76. Prin urmare, în momentul în care judecătorul ordinar constată sau este invocată de către părți o anumită incertitudine privind constituționalitatea actului aplicabil, acesta este obligat să demareze procesul de exercitare a controlului constituționalității.”

”79. Astfel, controlul concret de constituționalitate pe cale de excepție constituie singurul instrument prin intermediul căruia cetățeanul are posibilitatea de a acționa pentru a se apăra împotriva legislatorului însuși, în cazul în care, prin lege, drepturile sale constituționale sunt încălcate.”

”82. Curtea reține că judecătorul ordinar nu se va pronunța asupra temeiniciei sesizării sau asupra conformității cu Constituția a normelor contestate, ci se va limita exclusiv la verificarea întrunirii următoarelor condiții:

(1) obiectul excepției intră în categoria actelor cuprinse la articolul 135 alin. 1) lit. a) din Constituție;

(2) excepția este ridicată de către una din părți sau reprezentantul acesteia, sau indică că este ridicată de către instanța de judecată din oficiu;

(3) prevederile contestate urmează a fi aplicate la soluționarea cauzei;

(4) nu există o hotărâre anterioară a Curții având ca obiect prevederile contestate.

83. Curtea reține că verificarea constituționalității normelor contestate constituie competența exclusivă a Curții Constituționale. Astfel, judecătorii ordinari nu sunt în drept să refuze părților sesizarea Curții Constituționale, decât doar în condițiile menționate la paragraful 82.”

”86. Curtea reține că, prin ignorarea excepției de neconstituționalitate și rezolvarea litigiului fără soluționarea prealabilă a excepției de către instanța de contencios constituțional, judecătorul ordinar ar dobândi prerogative improprie instanței judecătorești.

87. Având în vedere cele menționate, orice instanță judiciară chemată să soluționeze un litigiu, în ipoteza unei îndoieli cu privire la constituționalitatea unei dispoziții, are atât puterea, cât și obligația să se adreseze Curții Constituționale.”

V EXPUNEREA PRETINSEI SAU A PRETINSELOR ÎNCĂLCĂRI ALE CONSTITUȚIEI, PRECUM ȘI A ARGUMENTELOR ÎN SPRIJINUL ACESTOR AFIRMAȚII.

Încălcarea dreptului fundamental al omului de a-și cunoaște drepturile și îndatoririle.

Dispozițiile articolelor 231 și 233, 308 din Codul de procedură penală nu corespund cerințelor de calitate a legii, fiind contrar articolului 23 alin. (2) din Constituție.

Articolul 231 din Codul de procedură penală în redacția actuală nu prevede modalitatea de calcul a termenelor procesuale stabilite în zile și anume dacă acest termen procesual a început să curgă la o oră anumită pe parcursul unei zile, expiră înainte la ora 24.00 în ultima zi a termenului, sau în ultima zi a termenului la ora în care termenul a început să curgă.

Această neclaritate a creat confuzie în calcularea termenului de minim 5 zile până la expirarea termenului de arest în care procurorul urma să depună demers privind prelungirea arestului preventiv.

Astfel procurorul a considerat că el a depus în cancelaria Judecătoriei mun. Chișinău sediul Centru demersul privind prelungirea arestului preventiv la data de 24.11.2017 la orele 10 și 15 minute și până la data de 29.11.2017 la orele 10 și 15 minute au mai rămas 5 zile, astfel din momentul depunerii demersului privind prelungirea arestului în instanța de judecată și până în momentul expirării termenului de menținere în stare de arest sunt peste 5 zile și astfel consideră că demersul în cauză a fost depus cu respectarea termenului de minim 5 zile până la expirarea arestului preventiv. Această raționament a fost acceptat de către instanța de fond, care prin încheierea din 28.11.2017 a acceptat demersul procurorului și a dispus prelungirea arestului preventiv față de A. Cojocari cu încă 30 zile.

În cazul în care legea procesual penală ar indica expres că termenul stabilit pe zile expiră la finele zilei, s-ar pune capăt acestor abuzuri din partea organului de urmărire penală și din partea instanțelor de judecată privind prelungirea ilegală a arestului preventiv, s-ar evita interpretarea favorabilă a legii. În realitate problema ridicată pentru a fi verificată prin excepție de neconstituționalitate este cunoscută de studenții anului 3 a facultății de drept, fiind descrisă clar și concis în teoria dreptului procesual penal, doar că din păcate, lipsa unor reglementări clare în legislația procesual penală, fac posibil anumite interpretări, abuzuri care duc la încălcarea drepturilor fundamentale ale omului.

Articolul 231 al. 4) Cod de procedură penală se referă doar la momentul expirării termenilor prevăzuți pe luni sau pe ani și spune că termenele calculate pe luni sau pe ani expiră la sfârșitul zilei respective a ultimei luni sau la sfârșitul zilei și lunii respective din ultimul an. Din înțelesul acestei norme ar rezulta că termenul procesual penal stabilit în zile expiră la sfârșitul zilei, adică la ora 24.00 a zilei respective, doar că aceasta nu este prevăzută expres în lege.

Potrivit art. 231 al. 5) CPP, dacă ultima zi a unui termen cade într-o zi nelucrătoare, termenul expiră la sfârșitul primei zile lucrătoare care urmează. Astfel din această normă rezultă că orice termen stabilit pe zile, expiră la sfârșitul zilei lucrătoare doar atunci când acest termen se sfârșește la sfârșitul unei zile nelucrătoare. Prin analogie se deduce că termenele stabilite în zile expiră la sfârșitul zilei respective în care se împlinește termenul.

Dacă ar exista o astfel de reglementare clară, ar fi evident că termenul atabilit pe zile, care a început să curgă la o oră anumită în perioada unei zile, se sfârșește nu la aceeași oră în ziua când expiră ci la sfârșitul unei zile adică la ora 24.00.

Din cele expuse, chiar și dacă am lua în calcul inclusiv prima și ultima zi ar rezulta că procurorul a depus demersul privind prelungirea arestului preventiv cu 4 zile și jumătate înainte de expirarea termenului de arest. Astfel de la 24 noiembrie 2017 ora 10.56 până la 25 noiembrie 2017 la 24.00 expiră o zi. De la 25 noiembrie 2017 până la 26 noiembrie 2017 la finele zilei expiră a doua zi. De la 26 noiembrie 2017 până la finele zilei de 27 noiembrie 2017 expiră a treia zi. De la 27 noiembrie 2017 până la finele zilei de 28 noiembrie 2017 expiră a patra zi, iar de la 28 noiembrie 2017 până la finele zilei de 29 noiembrie 2017 expiră a cincea zi. Având în vedere că la mijlocul zilei de 29.11.2017 (orele 11.40) expira arestul preventiv prelungit anterior față de A. Cojocari, această zi nu poate fi luată în calcul pentru că nu este una completă. Astfel, procurorul a depus demersul de arest cu patru zile și jumătate, fără a respecta termenul de minim 5 zile.

Acest raționament se mai bazează și pe dispozițiile art. 231 al. 3) CPP care prevede că la calcularea termenelor pe ore sau pe zile nu se ia în calcul ora sau ziua de la care începe să curgă termenul, nici ora sau ziua în care acesta se împlinește. Altfel spus, zilele incomplete nu se iau în calcul.

Reieșind din cele expuse, sunt de părerea că în cazul din speță, ziua când a fost depus în calcelaria judecătoreiei demersul procurorului de prelungire a arestului preventiv față de A. Cojocari - 24.11.2017 și ziua când expira arestul preventiv 29.11.2017, prin prisma prevederilor art. 231 al. 3) CP nu poate fi luat în calcul. Din

16

cele expuse, rezultă că demersul de prelungire a arestului preventiv față de A. Cojocari a fost depus cu 3 zile pînă la expirarea termenului de aflare a lui în stare de arest și în acest caz judecătorul de instrucție era obligat să-l elibereze din stare de arest pe A. Cojocari, lucru pe care nu l-a făcut, pronunțînd în viziunea mea cu bună știință o încheiere judecătorească contrară legii.

Articolul 308 din Codul de procedură penală nu prevede modalitatea de calcul a termenului limită de depunere a demersului privind prelungirea arestării. Alineatul 3) art. 308 din Codul de procedură civilă prevede doar că demersul de prelungire a arestării se depune cu cel puțin 5 zile pînă la expirarea termenului de arestare, fără a specifica cum se calculează acest termen limită, dacă acest termen se finisează la ora în care a început să curgă sau la finele zilei în care expiră termenul, nu este indicat dacă zilele care nu sunt depline se iau sau nu în calcul.

Articolele 231 și 308 din Codul de procedură penală nu prevede cum se calculează termenul procesual stabilit pe zile și respectiv cînd expiră acest termen. Acest fapt generează o situație de incertitudine pentru participanții la procesul penal, inclusiv persoanele învinuite de comiterea unei infracțiuni și față de care se solicită prelungirea arestării, aceștia neavînd posibilitatea de a-și apăra drepturile procesuale.

Normele juridice care reglementează procedura de depunere a demersului privind prelungirea arestului trebuie să respecte anumite exigențe de stabilitate, previzibilitate și claritate, iar neindicarea modalității de calcul a termenului minim de depunere a demersului privind prelungirea arestului determină o stare de incertitudine juridică, fapt care crează premisele unor abuzuri din partea reprezentanților statului.

Dreptul fiecărui om de a-și cunoaște drepturile și îndatoririle, consacrat în art. 23 din Legea fundamentală, implică, între altele, adoptarea de către legiuitor a unor reguli procedurale clare, în care să se prescrie cu precizie condițiile și termenele în care justițiabilii își pot exercita drepturile.

În acest sens, în Hotărârea nr. 26 din 23 noiembrie 2010, Curtea a reținut că:
„Pentru a corespunde celor trei criterii de calitate – accesibilitate, previzibilitate și claritate – norma de drept trebuie să fie formulată cu suficientă precizie, astfel încât să permită persoanei să decidă asupra conduitei sale și să prevadă, în mod rezonabil, în funcție de circumstanțele cauzei, consecințele acestei conduite. În caz contrar, cu toate că legea conține o normă de drept care aparent descrie conduita persoanei în situația dată, persoana poate pretinde că nu-și cunoaște drepturile și obligațiile. Într-o astfel de interpretare, norma ce nu corespunde criteriilor clarității este contrară art.23 din Constituție, care statuează obligația statului de a garanta fiecărui om dreptul de a-și cunoaște drepturile.”

De asemenea, în cauza *Rotaru c. României*, Curtea Europeană a statuat că „o norma este previzibilă numai atunci când este redactată cu suficientă precizie, în așa fel încât să permită oricărei persoane - care, la nevoie, poate apela la consultanța de specialitate - să își corecteze conduita”, iar în cauza *Sunday Times c. Regatului Unit*, Curtea Europeană a decis că „[...] cetățeanul trebuie să dispună de informații suficiente asupra normelor juridice aplicabile într-un caz dat și să fie capabil să

prevadă, într-o măsură rezonabilă, consecințele care pot apărea dintr-un act determinat”.

În acest context, conținutul actului normativ trebuie să permită persoanei interesate să prevadă în mod rezonabil conduita pe care trebuie să o adopte, claritatea și previzibilitatea fiind elemente *sine qua non* ale constituționalității unei norme. De asemenea, legea trebuie să reglementeze în mod unitar, să asigure o legătură logico-juridică între dispozițiile pe care le conține, iar în cazul unor instituții juridice cu o structură complexă să prevadă elementele ce disting particularitățile lor.

De altfel, în jurisprudența sa Curtea Europeană a reiterat că persoana în privința căreia se desfășoară o procedură penală este în drept să beneficieze de o diligență, în special în partea ce ține de examinarea cazului său. Astfel, previzibilitatea actului normativ este în strânsă legătură cu garanțiile unui proces echitabil, care sunt concepute pentru a evita plasarea unei persoane, pentru o perioadă îndelungată, într-o stare de incertitudine referitoare la rezultatul examinării cauzei (*cauza Nakhmanovich c. Rusiei, hotărârea 2 martie 2006, § 89, cauza Hajibeyli c. Azerbaidjanului, hotărârea 10 iulie 2008, § 51*).

În acest context, fiind în prezența unei omisiuni legislative și în virtutea rolului său de garant al supremației Constituției, solicit Curții Constituționale de a nu ignora viciul existent, deoarece tocmai această omisiune este cea care generează, *eo ipso*, încălcarea dreptului constituțional al persoanei de a-și cunoaște drepturile și îndatoririle, aduce atingere dreptului fundamental la libertatea persoanei, crează premisele unor interpretări duble și abuzuri din partea reprezentanților statului.

În confirmarea faptului că în acest caz se face o interpretare dublă a legislației procesual penală țin să exemplific că același cod de procedură penală prin prisma art. 311 alineatul 1) Cod de procedură penală prevede un termen procedural de 3 zile în care participanții la proces pot depune recurs împotriva încheierii judecătorului de instrucție de aplicare sau prelungire a arestului. În acest caz termenul de 3 zile nu expită la ora când a fost pronunțată încheierea ci la finele zilei.

Curtea Constituțională, potrivit art. 134 din Legea fundamentală, garantează supremația Constituției, ceea ce presupune, printre altele, conformitatea întregului drept cu Constituția.

În această ordine de idei, solicit Curții Constituționale de a reține critica de neconstituționalitate a prevederilor articolelor 231 și 308 din Codul de procedură penală, în partea ce ține de nereglementarea modalității de calcul și când expiră termenul stabilit în zile, inclusiv cum se calculează termenul limită până când poate fi dispus demersul de prelungire a arestului preventiv, deoarece tocmai omisiunea și imprecizia legislativă sunt cele care generează încălcarea dreptului fundamental pretins a fi încălcat.

Potrivit art. 233 din Codul de procedură penală, în calcularea termenelor privind măsurile preventive, ora sau ziua de la care începe și la care se sfârșește termenul intră în durata acestora.

La examinarea demersului privind prelungirea măsurii preventive față de A. Cojocari procurorul a invocat și instanța de judecată a acceptat că prevederile art. 233 CPP sunt aplicabile și atunci când se calculează termenul de înaintare a demersului

privind prelungirea măsurii preventive - arestul, astfel încât orice termen se referă la modul de aplicare a măsurii preventive și cade sub incidența art. 233 CPP. Această interpretare se datorează sintagmei "privind" din conținutul dispoziției art. 233 Cod de procedură penală.

Consider că prevederile art. 233 CPP nu sunt aplicabile la calcularea termenului limită privind depunerea demersului de prelungire a arestului preventiv deoarece această normă se referă doar la modalitatea de calcul a termenului măsurilor preventive, adică perioada aflării persoanei într-o anumită măsură preventive nu și asupra termenelor procedurale de solicitare a acestor măsuri.

Reieșind din cele expuse și dublelor interpretări a dispoziției articolului 233 din Codul de procedura penală al Republicii Moldova, solicit Curții Constituțională, în măsura în care, în redacția actuală, acest articol este interpretat ca fiind aplicabil la calcularea termenului de depunere a demersului de prelungire a arestării preventive, să fie declarat ca fiind neconstituțional pe motiv că aduce atingere dreptului fundamental al persoanei de a-și cunoaște drepturile și îndatoririle, consacrat în art. 23 din Constituție și dreptului persoanei la libertate consfințit în art. 25 din legea supremă, art. 26 din Constituție – dreptul la apărare.

Încălcarea dreptului la libertatea și inviolabilității persoanei

Prevederile articolelor contestate vind în contradicție cu articolul 25 combinat cu articolul 54 din Constituție.

Aplicarea de către autoritățile judiciare a măsurii preventive privative de libertate, constituie o limitare a libertății persoanei prevăzută de art. 25 din Constituție, care trebuie să respecte raportul de proporționalitate între măsura vizată și scopul urmărit prin dispunerea ei.

Aplicarea cumulativă a prevederilor articolelor 231 și 233, alineatului (3) al articolului 308 din Codul de procedură penală conține prevederile de articolul 25 alin. (4) din Constituție.

Prin urmare, din interpretarea sistematică a normelor procesual-penale, care instituie termene pentru calcularea termenului limită de depunere a demersului privind prelungirea arestului preventiv, se impune necesitatea reglementării în Codul de procedură penală a modalității de calcul a termenului limită în care poate fi dispus demersul de prelungire a arestului și când expiră termenul limită stabilit pe zile.

Acest remediu procedural va asigura un just echilibru între interesul public și cel individual. Or, măsura preventivă arestul are un caracter excepțional, inerent restrângerilor exercițiului drepturilor și libertăților fundamentale, iar aceasta implică, în mod necesar și caracterul lor limitat în timp.

Într-o societate democratică atribuția de bază a statului este protecția persoanei. Prin instituirea normelor procesual-penale, statul urmărește scopul de a proteja persoana și societatea de infracțiuni, dar, în același timp, să protejeze persoana și societatea de abuzurile persoanelor investite cu atribuții de cercetare a infracțiunilor, astfel ca orice persoană care a săvârșit o infracțiune să fie pedepsită potrivit vinovăției sale și nici o persoană nevinovată să nu fie trasă la răspundere penală și condamnată [a se vedea Hotărârea Curții Constituționale nr. 12 din 14 mai 2015 privind excepția de

neconstituționalitate a articolului 287 alin. (1) din Codul de procedură penală (reluarea urmăririi penale), §41].

Articolul 25 din Constituție garantează principiul inviolabilității libertății individuale și a siguranței persoanei, potrivit căruia nimeni nu poate fi reținut și arestat decât în cazurile și modul prevăzute de lege. Același principiu este consacrat și de actele internaționale în domeniul drepturilor omului la care Republica Moldova este parte. Astfel, potrivit articolului 3 din Declarația Universală a Drepturilor Omului, „orice ființă umană are dreptul la viață, la libertate și la securitatea sa”, iar articolul 9 prevede că „nimeni nu poate fi arestat, deținut sau exilat în mod arbitrar”. Principiile Declarației Universale sunt reglementate mai detaliat în Pactul internațional cu privire la drepturile civile și politice, care declară drept regulă starea de libertate a persoanei și insistă că orice privare de libertate trebuie să fie în mod specific justificată (art. 9 § 1). Articolul 9 § 3 din Pactul internațional cu privire la drepturile civile și politice subliniază faptul că deținerea persoanelor care sunt în așteptarea pronunțării unei soluții nu trebuie să constituie regulă, lucru care de multe ori se încalcă de către instanțele de judecată din Republica Moldova. Același act internațional indică că privarea de libertate a persoanei poate avea loc doar în conformitate cu procedura prevăzută de lege.

Art. 5 § 1 lit. c) din Convenția Europeană vizează, de asemenea, privarea de libertate în cadrul unei proceduri penale. Curtea Europeană, în bogata jurisprudență privind materia art. 5 al Convenției, a trasat anumite linii directoare în ceea ce privește condițiile și limitele aplicării arestării preventive, plasând pe primul plan prezumția libertății ca punct de reper la examinarea unei situații concrete.

Scopul urmărit prin prevederile constituționale și ale actelor internaționale menționate este evitarea detențiilor arbitrare (a se vedea Hotărârea CEDO Lukanov v. Bulgaria, 20 martie 1997, Rapoarte 1997 II, § 41; Assanidze v. Georgia [MC], nr. 71503/01, § 171, CEDO 2004 II, § 46; și Ilașcu și alții v. Moldova și Rusia [MC], nr. 48787/99, § 461, CEDO 2004 VII). De aceea orice privare de libertate, oricât de scurtă, trebuie să fie justificată și în conformitate cu procedura prezăcută de lege, iar această procedură trebuie să fie una clară și înțelească. Justificarea măsurii trebuie să fie convingătoare și temeinică. Încălcarea procedurilor legate de aplicarea sau prelungirea arestului face ca arestarea sau prelungirea ei să fie nelegală.

Principiul legalității

Cerința „legalității” presupune că atât circumstanțele pe care se bazează acuzațiile aduse, cât și condițiile și procedurile pentru aplicarea privării de libertate trebuie să fie, pe măsura posibilității, prevăzute de lege într-un mod clar, astfel încât legea să fie previzibilă în aplicare. Astfel, legea trebuie să fie suficient de exactă încât să permită unei persoane – în caz de necesitate, cu consiliere adecvată – să prevadă, într-un mod rezonabil în circumstanțele cauzei, consecințele ce pot deriva dintr-un anumit act (Mooren v. Germania (MC), nr. 11.364/03, § 72, CEDO 2009-..., și Medvedyev și alții v. Franța (MC), nr. 394/03, § 80, CEDO 2010-...], Steel și alții v. Regatul Unit, hotărâre din 23 septembrie 1998, Rapoarte 1998-VII, § 54, Baranowski v. Polonia, nr. 28358/95, § 52).

20

Potrivit art. 25 alin. (2) și (4) din Constituție, termenul arestării poate fi aplicat și prelungit numai de către judecător sau de către instanța judecătorească, în condițiile legii. Astfel în cazul în care se încalcă legea și termenele stabilite de lege la depunerea demersului de aplicare și prelungire a arestului, aceasta constituie o încălcare a dreptului la libertate individuală și siguranța persoanei. Principiul legalității implică și respectarea unor garanții procedurale oferite de lege împotriva arbitrarului, pentru ca măsura în cauză să fie aplicată în mod corect.

Art. 5 § 3, raportat la § 1 lit. c) din Convenția Europeană, prevede că persoana acuzată de săvârșirea unei infracțiuni trebuie să fie întotdeauna eliberată în cursul procedurii, cu excepția cazului când se dovedește existența unor motive care să justifice menținerea măsurii privative de libertate.

Așadar, stabilirea unor termene pentru depunerea demersului de aplicare și de prelungire a măsurii preventive sub formă de arest preventiv, atât în faza urmăririi penale, cât și în faza judecării cauzei, reprezintă un element important în desfășurarea procesului penal, fără de care ar fi imposibilă respectarea principiilor fundamentale ale procesului penal, respectiv legalitatea, prezumția de nevinovăție, principiul oficialității, garantarea libertății și siguranței persoanei, garantarea dreptului la apărare, dreptul la un proces echitabil, egalitatea părților în procesul penal.

Prevederile art. 25 alin. (2) din Constituție abilitază legiuitorul cu dreptul de a reglementa prin lege organică procedura reținerii sau arestării unei persoane, modalitatea de prelungire a arestului. Totuși aceasta urmează să nu excedeze cadrulul constituțional. Constituția Republicii Moldova nu prevede un termen limită de depunerea demersului privind prelungirea arestului, ea prevede că aplicarea sau prelungirea arestului trebuie să aibă loc în modul prevăzut de lege și dacă legea prevede asemenea termene, aceste termene trebuie să fie clare pentru a fi respectate.

Legiuitorul a stabilit la alineatul (3) articolul 308 Cod de procedură penală un termen de adresare cu demers de prelungire a arestului cu cel puțin 5 zile până la expirarea termenului de arestare, fără a menționa când expiră și respectiv cum se calculează acest termen stabilit pe zile, dacă zilele incomplete se iau sau nu în calcul. Astfel constituționalitatea alineatului (3) al articolului 308 din Codul de procedură penală depinde de constituționalitatea articolelor 231 și 233 din Codul de procedură penală care prevăd calcularea termenelor.

Prin reglementarea vagă și neclară expusă de legiuitor în dispoziția art. 231, 233, 308 din Codul de procedură penală în esență afectează dreptul persoanei la libertatea individuală și siguranța persoanei.

Recent Curtea CEDO prin hotărârea din 12.12.2017 în cauza Ialamov vs. Moldova s-a expus indicând că nerespectarea termenului minim stabilit de lege la depunerea demersului de aplicare sau prelungire a arestului preventive duce la încălcarea dreptului fundamental al persoanei la libertate și siguranța persoanei prevăzut la art. 5 paragraf 1 din Convenția CEDO.

Neindicarea în dispoziția art. 308 al. 3 din Codul de procedură penală dacă termenul minim de 5 zile este un termen calendaristic sau demersul trebuie să fie depus

în instanța de judecată cu minim 5 zile lucrătoare pînă la expirarea arestului preventiv al persoanei aduce o atingere a dreptului fundamental la apărare prevăzut la art. 26 din Constituție. În cazul din speță demersul procurorului a fost depus la 22.12.2017 care nu se ia în calcul potrivit art. 231 al. 3) din Codul de procedură, după care au urmat 3 zile de odihnă, avocatul avînd doar o zi lucrătoare la dispoziție pentru a pregăti poziția de apărare, în perioada zilelor de odihnă nu este posibil de solicitat și de primit informația necesară apărării pentru că instituțiile care urmează să elibereze anumite informații nu activează. Avînd în vedere că procurorul are la dispoziție o perioadă atît de lungă de aproximativ 25 zile pentru a pregăti demersul de prelungire a arestului preventiv, acordarea unei perioade atît de mici de doar o zi avocatului, crează o carență serioasă în dreptul la un proces echitabil, de egalitate a armelor.

VI. ALTE DATE REFERITOARE LA OBIECTUL SESIZĂRII

Prevederile contestate urmează a fi aplicate la soluționarea cauzei în care a fost ridicat excepția de constituționalitate. Prerogativa de a soluționa excepțiile de neconstituționalitate, cu care a fost învestită Curtea Constituțională prin articolul 135 alin.(1) lit. g) din Constituție, presupune stabilirea corelației dintre normele legislative și textul Constituției, ținînd cont de principiul supremației acesteia și de pertinenta prevederilor contestate pentru soluționarea litigiului principal în instanțele de judecată.

Obiect al excepției de neconstituționalitate îl constituie prevederile articolelor 231, 233, 308 din Codul de procedură penală. Prevederile contestate urmează a fi aplicate la soluționarea cauzei, deoarece sub imperiul acestora s-au născut raporturi juridice care continuă să producă efecte și sunt determinante pentru soluționarea chestiunii privind eliberarea cet. A. Cojocari de sub arest preventiv, care a fost prelungită de către Judecătoria mun. Chișinău sediul Centru prin încheierea din 28 noiembrie 2017, care a fost contestată cu recurs.

În Hotărârea Curții Constituționale nr. 2 din 9 februarie 2016 Curtea a subliniat că excepția de neconstituționalitate reprezintă o acțiune procesuală de apărare, prin care Curtea Constituțională este sesizată asupra neconcordanței cu prevederile Constituției a unor dispoziții legale aplicabile în cauza dedusă instanței de judecată.

Nu există o hotărâre anterioară a Curții avînd ca obiect prevederile contestate. Prevederile contestate nu au constituit anterior obiectul controlului constituționalității.

Cu un astfel de demers privind ridicarea excepției de neconstituționalitate a articolelor contestate din Codul de procedură penală m-am adresat în instanța de apel la examinarea recursului împotriva încheierii Judecătoriei mun. Chișinău sediul Centru din data de 28.11.2017, însă instanța de apel a respins cererea de ridicare a excepției de neconstituționalitate a articolelor 231, 233, 308 din Codul de procedura penală al Republicii Moldova.

Urmărirea penală pe cauza penală de învinuire a cet. A. Cojocari a fost pornită în anul 2016 și este în derulare mai mult de un an de zile. Cet. Cojocari Alexandru a fost arestat pe prezenta cauză, acesta se învinuiește că a comis contrabandă cu mărfuri de

larg consum în proporții deosebit de mari. Contrar prevederilor art. 6 paragraf 3 lit. a) din Convenția CEDO, care prevede că orice acuzat are, mai ales, dreptul să fie informat, în termenul cel mai scurt, într-o limbă pe care o înțelege și în mod amănunțit, despre natura și cauza acuzației aduse împotriva sa, pînă la moment A. Cojocari nu a fost informat și respectiv nu cunoaște care sunt acele mărfuri de larg consum care i se încredințează că le-ar fi introdus prin contrabandă pe teritoriul Republicii Moldova, care este valoarea acestora în cifre și unități de măsură, cînd anume și prin ce loc s-a comis presupusa infracțiune de contrabandă. Recent A. Cojocari a aflat de la organul de urmărire penală că el ar face parte dintr-un grup criminal organizat. Toate acestea au fost făcute cu un sigur scop de a se crea premise artificiale de arestare a sa, iar arestul este folosit ca o metodă de presiune asupra persoanei pentru a o face să-și recunoască vina precum și pentru obținerea de către organul de urmărire penală a anumitor informații. Drept exemplu țin să comunic că pe prezenta în cauza penală pe care A. Cojocari este învinuit, mai sunt învinuite și alte 6 persoane ca presupuși complici și față de 5 dintre aceștia a fost aplicată o măsură de reprimare alternativă arestului preventiv pentru că o parte dintre ei și-au recunoscut parțial vinovăția pe anumite capete de acuzare.

Se crează impresia că instanțele de judecată nu sunt pe deplin independente la aplicarea și prelungirea măsurii preventive sub formă de arest, deși această măsură preventivă este una excepțională, în Republica Moldova ea se aplică în multe cazuri mai degrabă ca regulă, iar motivul de bază la aplicarea acestei măsuri este că persoana se învinuiește de comiterea unei infracțiuni pentru care legea penală prevede pedeapsă cu închisoare mai mare de 1 an, iar gravitatea unei eventuale pedepse crează riscuri ipotetice și anume că ar putea comite alte infracțiuni, că ar putea influența buna desfășurare a urmăririi penale și acest ipotetic "ar putea" continua la nesfârșit și este admis de instanțele de judecată ca o regulă și un temei de menținere a persoanei în stare de arest.

Folosesc această ocazie inclusiv ca o metodă de sensibilizare a opiniei publice cu referire practica vicioasă a instanțelor de judecată de aplicare și prelungire nejustificată a arestului preventiv.

VII. CERINȚELE AUTORULUI:

Reieșind din considerentele expuse, în temeiul art. 135 alin. (1) lit. a) din Constituția Republicii Moldova, art. 4 al. 1 lit. a), art. 24 alin. (1) din Legea cu privire la Curtea Constituțională, art. 4 alin. (1) lit. a), art. 39 din Codul jurisdicției constituționale, art. 7 alin. (3) Cod de procedură penală,

SOLICIT:

1. Ridicarea excepției de neconstituționalitate a articolelor 231, 233, 308 din Codul de procedura penală al Republicii Moldova nr. 122-XV din 14 martie 2003.

2. Judecătoria mun. Chișinău sediu Centru să emită o încheiere cu privire la ridicarea excepției de neconstituționalitate a prevederilor articolelor 231, 233, 308 din

23

Codul de procedura penală al Republicii Moldova și să suspende judecarea cauzei pînă la examinarea de către Curtea Constituțională a excepției de neconstituționalitate.

3. Judecătoria mun. Chișinău sediu Centru să prezinte direct în adresa Curții Constituționale prezenta sesizare de ridicare a excepției de neconstituționalitate.

4. Curtea Constituțională să admită excepțiile de neconstituționalitate ridicate prin prezenta sesizare.

5. Curtea Constituțională să declare ca fiind neconstituționale:

- articolul 231 din Codul de procedura penală al Republicii Moldova nr. 122-XV din 14 martie 2003 în partea ce ține de omisiunea de a reglementa modalitatea de calculare și cînd expiră termenele procedurale stabilite pe zile,

- articolul 233 din Codul de procedura penală al Republicii Moldova nr. 122-XV din 14 martie 2003, în măsura în care, în redacția actuală, este interpretat ca fiind aplicabil la calcularea termenului de depunere a demersului de prelungire a arestării preventive.

- articolul 308 din Codul de procedura penală al Republicii Moldova nr. 122-XV din 14 martie 2003 în partea ce ține de omisiunea de a reglementa modalitatea de calcul și cînd expiră termenul limită de depunere a demersului de prelungire a arestării.

VIII - LISTA DOCUMENTELOR

- Copia încheierii și a mandatului de arestare emise de Judecătoria mun. Chișinău sediul Centru la 02.10.2017 pe 6 file,
- Copia recursului din 04.10.2017 pe 2 file,
- Copia deciziei Curții de Apel din 12.10.2017 pe 3 file,
- Copia încheierii și a mandatului de prelungire a arestului emise de Judecătoria mun. Chișinău sediul Centru la 27.10.2017 pe 4 file.
- Copia recursului din 31.10.2017 pe 3 file.
- Copia discursului avocatului pe 3 file.
- Copia deciziei Curții de Apel Chișinău din 06.11.2017 pe 3 file,
- Copia cererii de înlocuire a măsurii preventive pe 6 file,
- Copia încheierii Judecătoria mun. Chișinău sediul Centru din 23.11.2017 pe 2 file,
- Copia recursului din 27.11.2017 pe 2 file,
- **Copia demersului procurorului din 24.11.2017 privind prelungirea arestului față de A. Cojocari pe 2 file.**
- Copia cererii de respingere a demersului de aplicare a arestului preventiv pe una filă.
- Copia încheierii și a mandatului de prelungire a arestului emise de Judecătoria mun. Chișinău sediul Centru la 28.11.2017 pe 4 file.

IX. DECLARAȚIA ȘI SEMNATURA

Declar pe propria onoare că informațiile ce se conțin în prezenta sesizare sunt exacte și corespund adevărului.

24

Cu respect,

Autorul sesizării
Cojocari Alexandru

Reprezentantul autorului sesizării
Avocat Igor Chiriac

Dosarul penal nr. 16-1960/2017
12-ij_16-84815-22122017

PROCES-VERBAL
AL ȘEDINȚEI DE JUDECATĂ ÎN CAUZA PENALĂ

27.12.2017

mun.Chișinău

Judecătoria Chișinău, sediul Centru
instanța compusă din:

Președintele ședinței, judecătorul

desemnat cu atribuții de judecător de instrucție
grefier

Tizu Svetlana

Zbîrciog Cristina

cu participarea:

procurorului în Procuratura pentru combaterea
Criminalității Organizate și Cauze Speciale
apărătorului

Roșior Vitalie

Chiriac Igor

în prezența: învinuitului Cojocari Alexandru

examinînd în ședință de judecată închisă demersul procurorului în Procuratura pentru Combaterea Criminalității Organizate și Cauze Speciale - Roșior Vitalie din 22 decembrie 2017, cu privire la prelungirea măsurii preventive "arestarea preventivă" în privința învinuitului **Cojocari Alexandru**,

Ședința de judecată este deschisă.

Ședința de judecată se desfășoară în limba de stat.

Pentru plenitudinea procesului verbal, ședința de judecată se desfășoară cu suportul mijloacelor tehnice de înregistrare audio, prin intermediul tehnologiilor informaționale.

Înregistrarea audio se efectuează prin intermediul dispozitivului de fixare tehnică a procesului judiciar reportofonul de model Olympus VN-712PC.

Înainte de începerea ședinței de judecată grefierul Cristina Zbîrciog a efectuat controlul stării tehnice a dispozitivului de înregistrare audio. Înregistrarea audio este salvată prin rețeaua locală pe serverul instanței de judecată.

Se verifică prezența participanților la proces.

La ședința de judecată s-au prezentat:

Procurorul: Roșior Vitalie;

Avocatul: Igor Chiriac;

A fost escortat învinuitul: Cojocari Alexandru;

Instanța stabilește indentitatea participanților prezenți.

Procurorul: Roșior Vitalie, procuror în Procuratura pentru Combaterea Criminalității Organizate și Cauze Speciale;

Avocatul: Igor Chiriac, avocat în baza copiei mandatului;

Președintele ședinței anunță completul care judecă cauza și verifică dacă nu sunt cereri de recuzare sau abțineri.

Președintele ședinței,
judecător de instrucție:

Svetlana TIZU

Grefier:

Cristina ZBÎRCIOG

Cu participarea:

Procurorului

Roșior Vitalie

Avocatului

Igor Chiriac

Procurorul: cereri de recuzare nu am;

Învinuitul: cereri de recuzare nu am;

Avocatul: cereri de recuzare nu am;

Președintele ședinței de judecată anunță numele și prenumele apărătorului.

Președintele anunță că de către apărătorul Igor Chiriac se asigură apărarea învinuitului, Cojocari Alexandru.

Învinuitul, Cojocari Alexandru: accept asistența juridică a apărătorului Igor Chiriac.

Președintele ședinței întreabă fiecare parte dacă sunt careva cereri sau demersuri.

Procurorul: cereri, demersuri nu am;

Învinuitul: cereri, demersuri nu am;

Avocatul: Solicit de a anexa la materialele cauzei referința pe marginea demersului înaintat de procuror precum și un șir de acte ce dovedesc netemeinicia demersului;

Instanța pune în discuție posibilitatea de a anexa la materialele cauzei referința avocatului și celelalte acte.

Procurorul: consider posibil de a anexa actele prezentate cu titlu de informare;

Învinuitul: susțin poziția avocatului;

Deliberînd pe loc,

instanța dispune:

A anexa la materialele cauzei actele prezentate de avocat.

Instanța pune în discuție posibilitatea de a anexa la materialele cauzei cererea avocatului cu privire la ridicare excepției de constituționalitate.

Procurorul: Nu sunt de acord cu cererea avocatului cu privire la ridicarea excepției de neconstituționalitate, consider că demersul a fost depus în termenul prestabilit de legislație;

Învinuitul: susțin poziția avocatului;

Instanța se retrage în camera de deliberare.

Este adoptată și pronunțată încheierea.

Este explicat termenul și modul de atac.

Instanța pune în discuție posibilitatea de a trece la examinarea demersului.

Procurorul: consider posibil;

Învinuitul: consider posibil;

Avocatul: consider posibil;

Deliberînd pe loc,

instanța dispune:

A considera posibil de a începe examinarea demersului cu privire la prelungirea măsurii preventive.

Instanța purcede la examinarea demersului.

Se dă citire demersului și se ascultă explicațiile participanților la proces.

Cuvînt i se oferă procurorului: Onorată instanță! Solicit admiterea integrală a demersului pe motivele invocate în el.

În cadrul ședinței de judecată procurorul a comunicat că în demers a fost admisă o eroare mecanică și cauza penală este la o fază de finisare.

Cuvînt i se oferă avocatului: Onorată instanță! Solicit respingerea demersului înaintat ca nefondat. Urmărirea penală se află la faza finală, fapt ce denotă că probele sunt acumulate, astfel riscurile invocate de către procuror s-au diminuat. Totodată consider că, procurorul nu a prezentat probe suficiente în susținerea riscurilor invocate. Mai mult procurorul nu a anexat ordonanța de punere sub învinuire, astfel, încât învinuitul nu cunoaște în ce este învinuit, prin ce vată a fost introdusă marfa, ce marfă a fost introdusă, etc. Învinuitul are un domiciliu

d.f.

permanent, are loc de muncă, or are grijă de un bătrân fără un picior, se caracterizează pozitiv, iar probe ce ar confirma contrariul lipsesc. Consider că argumentul procurorului precum că va aduce atingere ordinii publice este nefondat, or 4 din complici se află la libertate, astfel acest risc lipsește. Mai mult, învinuitul nu s-a eschivat de la organul de urmărire penală, nu a împiedicat mersul normal al urmăririi penale, anterior nu a fost judecat și nici nu va comite alte infracțiuni, este bolnav de hepatita B, C cronică necesitând tratamente corespunzătoare și examinare medicală, ceea ce este imposibil în Penitenciarul nr. 13 unde nu sunt specialiști corespunzători.

Învinuitul: Susțin poziția avocatului.

Se cercetează materialele prezentate de către procuror:

Întrebări nu au parvenit.

După cercetarea tuturor probelor, președintele ședinței de judecată întreabă părțile dacă doresc să de-a explicații suplimentare ori să formuleze cereri sau, după caz, demersuri noi pentru completarea cercetării judecătorești.

Procurorul: careva cereri, demersuri, completări nu am.

Învinuitul: careva cereri, demersuri, completări nu am;

Avocatul: careva cereri, demersuri, completări nu am.

Instanța pune în discuție posibilitatea finisării examinării demersului cu privire la prelungirea măsurii preventive sub formă de arest preventiv pe un termen de 30 de zile.

Procurorul: consider posibil;

Avocatul: consider posibil;

Învinuitul: consider posibil;

Deliberând pe loc,
instanța dispune:

A considera posibilă finisarea examinării cauzei.

Se anunță dezbaterile judiciare:

Procurorul: Rămînem pe aceeași poziție, solicităm admiterea demersului.

Avocatul: solicităm respingerea demersului părții acuzării;

Învinuitul: solicit respingerea demersului.

Instanța întreabă participanții la proces dacă sunt careva replici.

Procurorul: replici nu am.

Învinuita: replici nu am;

Avocatul: replici nu am.

Instanța se retrage în camera de deliberare pentru adoptarea încheierii.

După adoptarea încheierii președintele ședinței de judecată pronunță încheierea în prezența tuturor participanților la proces și explică procedura și termenul și calea de atac.

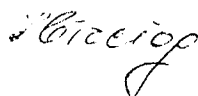
Ședința de judecată se declară închisă.

Președintele ședinței,
judecător de instrucție:

Svetlana TIZU

Grefier:

Cristina ZBÎRCIOG

ÎNCHEIERE

27 decembrie 2017

mun. Chișinău

Judecătoria Chișinău (sediul Centru)

În componență:

Președintele ședinței, judecătorul

desemnat cu atribuții de judecător de instrucție
grefier

Tizu Svetlana
Zbîrciog Cristina

cu participarea:

procurorului în Procuratura pentru combaterea

Criminalității Organizate și Cauze Speciale

apărătorului

Roșior Vitalie
Chiriac Igor

în prezența: învinuitului Cojocari Alexandru

Examinând în ședință închisă demersul procurorului în Procuratura pentru Combaterea Criminalității Organizate și Cauze Speciale - Roșior Vitalie din 22 decembrie 2017, cu privire la prelungirea măsurii preventive "arestarea preventivă" în privința învinuitului *Cojocari Alexandru*, care se învinuiește în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 46, 248 alin. (5) lit. b) și d) din Codul penal al R.M., -

CONSTATĂ:

La data de 22 decembrie 2017 procurorul în Procuratura pentru Combaterea Criminalității Organizate și Cauze Speciale - Roșior Vitalie a înaintat un demers privind prelungirea măsurii preventive în privința învinuitului Cojocari Alexandru. În ședința de judecată apărătorul învinuitului a înaintat o cerere privind ridicarea excepției de neconstituționalitate a prevederilor art. 231, art. 233 și art. 308 CPP.

Învinuitul a susținut apărătorul.

Procurorul a solicitat respingerea cererii înaintate.

Audiind opinia participanților la proces, studiind materialele cauzei în raport cu prevederile egale ce guvernează speța, instanța de judecată apreciază cererea întemeiată și care urmează a fi admisă, reieșind din următoarele considerente.

Conform dispoziției art. 7 alin. (3) din Codul de procedură penală, „dacă în procesul judecării cauzei, instanța constată că norma juridică ce urmează a fi aplicată contravine prevederilor Constituției și este expusă într-un act juridic care poate fi supus controlului constituționalității, judecarea cauzei se suspendă, se informează Curtea Supremă de Justiție care, la rîndul său, sesizează Curtea Constituțională”.

Potrivit prevederilor art. 135 alin. (1) lit. g) din Constituție, art. 4 alin. (1) lit. g) din Legea cu privire la Curtea Constituțională și art. (4) alin. (1) lit. g) din Codul jurisdicției constituționale, - "rezolvarea excepțiilor de neconstituționalitate a actelor normative ține de competența Curții Constituționale”.

Prin Hotărârea nr. 2 din 09 februarie 2016, Curtea Constituțională a relevat următoarele: "Judecătorul ordinar nu se va pronunța asupra temeiniciei sesizării sau asupra conformității cu Constituția a normelor contestate, ci se va limita exclusiv la verificarea întrunirii următoarelor condiții: (1) obiectul excepției intră în categoria actelor cuprinse la articolul 135 alin. (1) lit. a) din Constituție; (2) excepția este ridicată

de către una din părți sau reprezentantul acesteia, sau este ridicată de către instanța de judecată din oficiu; (3) prevederile contestate urmează a fi aplicate la soluționarea cauzei; (4) nu există o hotărâre anterioară a Curții avînd ca obiect prevederile contestate. Curtea reține că verificarea constituționalității normelor contestate constituie competența exclusivă a Curții Constituționale. Astfel, judecătorii ordinari nu sunt în drept să refuze părților sesizarea Curții Constituționale, decît doar în condițiile menționate la paragraful 82".

Astfel, reieșind din conținutul cererii, instanța de judecată reține că, avocatul invocă neconstituționalitatea prevederilor art. 231, 233 și 308 alin. (3) CPP, în sensul necorespunderii acestora cu art. 26 și 54 din Constituție.

Instanța de judecată, remarcă că, normele vizate de avocatul în cererea depusă, constituie obiect al controlului de constituționalitate, apreciindu-se astfel că, în speță, se întrunesc condițiile stabilite de Curtea Constituțională, prin Hotărârea nr. 2 din 09 februarie 2016.

Totodată, instanța de judecată nu va suspendarea examinarea cauzei, întrucît prevederile art. 7 alin. (3) CPP se referă în exclusivitate la judecarea unei cauze penale și nicidecum la soluționarea demersurilor de prelungire a măsurilor preventive în baza art.308 CPP - care se examinează fără întîrziere de către judecătorul de instrucție.

În conformitate cu art. 7 alin. (3), art. 41, art. 308 Cod de procedură penală, instanța de judecată,

DISPUNE:

Se admite cererea avocatului Chiriac Igor, în interesele legitime ale învinuitului Cojocari Alexandru, cu privire la ridicarea excepției de neconstituționalitate a prevederilor art. 231, 233 și 308 alin. (3) din Codul de procedură penală, depusă în cadrul examinării demersului procurorului în Procuratura pentru Combaterea Criminalității Organizate și Cauze Speciale - Roșior Vitalie din 22 decembrie 2017, cu privire la prelungirea măsurii preventive "*arestarea preventivă*" în privința învinuitului *Cojocari Alexandru*, care se învinuiește în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 46, 248 alin. (5) lit. b) și d) din Codul penal.

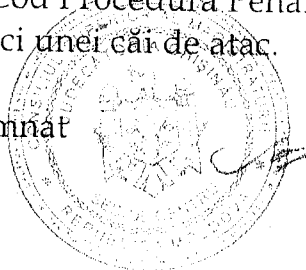
Se sesizează Curtea Constituțională cu privire la realizarea controlului constituționalității a prevederilor art. 231, 233 și 308 alin. (3) din Codul de procedură penală.

Se remite Curții Constituționale prezenta încheiere, sesizarea avocatului Chiriac Igor, copia demersului procurorului în Procuratura pentru Combaterea Criminalității Organizate și Cauze Speciale - Roșior Vitalie din 22 decembrie 2017, cu privire la prelungirea măsurii preventive "*arestarea preventivă*" în privința învinuitului *Cojocari Alexandru*, care se învinuiește în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 46, 248 alin. (5) lit. b) și d) din Codul penal și copia procesului-verbal al ședinței de judecată.

Continuarea examinării demersului procurorului în Procuratura pentru Combaterea Criminalității Organizate și Cauze Speciale - Roșior Vitalie din 22 decembrie 2017 în baza art. 308 alin. (4) Cod Procedură Penală.

Încheierea separat nu se supune nici unei căi de atac.

Președintele ședinței, judecătorului desemnat
cu atribuțiile judecătorului de instrucție

TIZU Svetlana